

JEDNORAZOWE ODPASY LOCH PIERWIASTEK W OKRESIE CIAŻY I KARMIENTA PROSIĄT

Bronisław Rak, Jan Biegniewski

Instytut Zootechniczny AT-R Bydgoszcz

Wyniki badań krajowych i zagranicznych, m. in. [1, 2, 3, 5] wykazują, że ograniczenie częstotliwości podawania pasz tucznikom do jednego odpasu w ciągu doby nie wywiera istotnego wpływu na produktywność zwierząt. Przy zastosowaniu jednorazowych i dwukrotnych odpasów uzyskiwano bowiem zbliżone rezultaty, wyrażone przyrostami zwierząt, zużyciem pasz na 1 kg przyrostu itp. Dzięki tej metodzie istnieje możliwość wykonania wszystkich niezbędnych czynności, związanych z obsługą tuczników w ciągu dnia roboczego bez przerw koniecznych przy żywieniu wielokrotnym.

Pozytywne wyniki, jakie uzyskano w żywieniu zwierząt rzeźnych, zachęciły niektórych autorów do podjęcia badań nad zastosowaniem analogicznej metody w żywieniu macior. W roku 1974 Rea i Bradford [4] wysunęli wniosek, że pozbawienie loch odpasu popołudniowego nie powinno wpływać ujemnie na efekty odchowu prosiąt.

W latach 1975-1976 Instytut Zootechniczny AT-R w Bydgoszczy przeprowadził 4 doświadczenia (z udziałem 196 loch), których celem było porównanie wpływu jednorazowych (grupa D) i dwukrotnych (grupa K) w ciągu dnia odpasów loch karmiących na wyniki odchowu prosiąt [3]. Zarówno wzrost, jak i liczba prosiąt odchowanych w stosunku do urodzonych, kształtowały się podobnie w obu grupach. Pozytywne wyniki tych doświadczeń skłoniły autorów niniejszego opracowania do podjęcia dalszych badań, rozszerzając je na prawie cały cykl rozplodowy, obejmujący okres od pokrycia loch do końca 6-tygodniowej laktacji.

MATERIAŁ I METODYKA

Doświadczenie przeprowadzono w okresie od 7 kwietnia do 1 października 1977 r. w Centrum Hodowlanym świń rasy polskiej białej zwisłouchej, należącym do Zasadniczej Szkoły Rolniczej we Wroniu, woj. toruńskie. Materiał doświadczalny stanowiły lochy pierwiastki podzielone na 2 grupy: doświadczalną (D) składającą się z 17 osobników i kontrolną (K) — 18 sztuk. Pochodziły one z 14 miotów po 5 knurach. W miarę możliwości z każdego kojarzenia przydzielano je proporcjonalnie do obu grup. Formowanie grupy trwało stosunkowo krótko, bowiem w ciągu 20 dni wszystkie loszki zostały pokryte. Od momentu pokrycia aż do odsadzenia od prosiąt wszystkie lochy utrzymywano i żywiono indywidualnie.

Grupie doświadczalnej całą dzienną dawkę pokarmową zadawano jednorazowo (rano), natomiast kontrolnej — dwukrotnie (rano i po południu). Jako podstawę do różnicowania intensywności żywienia przyjęto jedynie okres cyklu rozplodowego (tab. 1). Pasze odważano codzien-

Tabela 1

Dzienne dawki pokarmowe dla loch próśnych i karmiących, w kg

Kolejne dni ciąży lub laktacji	Mieszanka L (60%) Śruta jęczmienna 40%	Płatki ziemniaczane	Mleko odtłuszczone w proszku
Ciąża			
1—35	2,3	0,7	—
36—100	2,5	0,7	—
101—110	3,3	1,0	—
111 — do porodu	1,5	0,5	—
Laktacja			
1	tylko woda do picia		
2	1,7	0,3	—
3—4	2,5	0,3	—
5—7	3,3	0,3	—
8—9	5,0	0,4	—
10—36	6,0	0,5	0,3
37—38	5,0	0,3	—
39—40	3,3	0,3	—
41	1,7	0,3	—
42	—	—	—

Dodatkowo wiosną siano z lucerny (ok. 0,1-0,2 kg), a latem zielonka z lucerny lub koniczyny perskiej (ok. 1-2 kg).

nie, a po zadaniu ich do koryta dodawano dwukrotnie większą ilość wody. Oprócz wymienionych w tabeli 1 dawek pokarmowych każdej matorze dawano wiosną ok. 0,1-0,2 kg siana z lucerny, a w okresie letnim stosowano dodatek zielonki z lucerny lub koniczyny perskiej w ilo-

ści ok. 1-2 kg dziennie. Przed rozpoczęciem doświadczenia wszystkie loшки odrobaczono oraz podano im domięśniowo witaminy A, D₃ i E. Przeprowadzono także szczepienia ochronne przeciw pomorowi i różycy.

W okresie doświadczenia wszystkie lochy ważono 4-krotnie, tj. w dniu pokrycia, w 112 dniu ciąży, w 1 lub 2 dniu po porodzie oraz po odłączeniu od prosiąt w 42 dniu. Kontrola użytkowości rozplodowej dotyczyła stwierdzenia liczby prosiąt w miocie w 1, 21 i 42 dniu życia, ciężar miotu w tych samych dniach oraz indywidualny ciężar prosiąt w wieku 21 dni.

WYNIKI I ICH OMÓWIENIE

Prawidłowe traktowanie loch, wyrażające się utrzymywaniem ich podczas całego cyklu rozplodowego w obszernych indywidualnych kojach i żywieniem paszami dobrej jakości, sprawiło, iż uzyskane wyniki — zwłaszcza że dotyczą one pierwiastek — należy uznać jako w pełni zadowalające (tab. 2). Płodność macior w obu grupach kształtowała się bowiem na poziomie 9,8, a średni ciężar noworodków 1,4 kg. Także dalszy wzrost i rozwój prosiąt przebiegał prawidłowo, o czym świadczą wysokie ich ciężary oraz mała śmiertelność, wynosząca zaledwie 3,39% w grupie kontrolnej i 5,42% w doświadczalnej.

Tabela 2

Wyniki odchowu prosiąt i ciężar loch

	Grupa		s	
	D	K	D	K
Dni ciąży	114,76	114,33	1,15	1,53
Liczba prosiąt (szt.) w miocie w dniu				
1	9,76	9,83	2,63	1,62
21	9,35	9,61	2,26	1,33
42	9,24	9,50	2,14	1,29
Ciężar miotu (kg) w dniu				
1	13,59	14,02	3,51	2,29
21	54,46	58,70	9,63	5,75
42	110,51	122,07	17,46	18,41
Średni ciężar prosięcia (kg) w dniu				
1	1,39	1,43	—	—
21	5,82	6,11	—	—
42	11,97	12,85	—	—
Ciężar lochy w dniu pokrycia, kg	97,76	101,72	13,00	14,91
przed porodem	169,41	176,06	16,87	13,82
po porodzie	147,18	155,11	11,92	12,23
w dniu odsadzenia	130,76	141,61**	11,72	11,71
Strata ciężaru loch podczas laktacji, kg	16,42	13,50	8,47	3,14

Różnice między badanymi grupami dotyczące liczebności prosiąt w miocie stwierdzone 1, 21 i 42 dnia życia okazały się nieznaczne i statystycznie nieistotne. Również ciężar miotu w tych okresach nie różnił się istotnie.

Ważenie loch w okresie cyklu rozplodowego umożliwiło sprawdzenie ich wzrostu w czasie ciąży i ubytku masy ciała podczas laktacji. W dniu pokrycia lochy z grupy kontrolnej były cięższe o 3,96 kg w stosunku do doświadczalnej. W dalszym przebiegu cyklu rozplodowego różnica powiększyła się do 6,65 kg przed porodem, 7,93 kg po porodzie i do 10,85 kg w ostatnim dniu karmienia. Ta ostatnia okazała się statystycznie istotna. Trudno jest jednak rozstrzygnąć, w jakim stopniu na powstanie tej różnicy mogło wpłynąć ograniczenie częstotliwości żywienia, a w jakim nieco niższy ciężar loch grupy *D* w dniu pokrycia. Uwzględniając tę okoliczność stwierdza się, iż różnica powstała między grupami w czasie cyklu rozplodowego wynosi 6,89 kg (10,85 — 3,96), a więc nie jest duża.

WNIOSKI

Uzyskane wyniki sugerują, iż w żywieniu loch paszami o małej objętości ograniczenie częstotliwości odpasów do jednego dziennie nie wpływa ujemnie na efekty produkcyjne, natomiast znacznie ułatwia i usprawnia obsługę zwierząt.

LITERATURA

1. Braude R. i wsp.: A comparison of feeding growing pigs once or twice daily. *J. agr. Sci.* 60, 1963, 389-391.
2. Rak B.: Jednorazowy odpas tuczników. *Zesz. nauk. WSR Olsztyn*, 26, 1, 1970, 115-123.
3. Rak B. i wsp.: Wpływ ograniczenia częstotliwości odpasów na efekty produkcyjne i ekonomiczne w przemysłowych fermach trzody chlewnej. *Maszynopis, IZ ATR Bydgoszcz* 1977, 1-15.
4. Rea C., Bradford R.: Once a day feeding of pigs. *Agr. north. Irel.* 49, 8, 1974, 279-282.
5. Trela E., Michalski Z.: Porównanie jedno- i dwurazowego odpasu w Stacji Kontroli Użytkowości Różnej Trzody Chlewnej w Mełnie. *Biul. inf. Inst. Zoot.* 7, 3 (52), Kraków 1969, 56-66.

Б. Рак, Я. Бегневски

ОДНОКРАТНОЕ КОРМЛЕНИЕ ПЕРВОРОДЯЩИХ СВИНОМАТОК В ПЕРИОД БЕРЕМЕННОСТИ И КОРМЛЕНИЯ ПОРОСЯТ

Резюме

В 1977 г. проводился опыт, целью которого было сравнение влияния одно- и двухкратного кормления первородящих свиноматок на темпы их роста и репродуктивные качества. Свиноматки были разделены на 2 группы: опытную (Д) с 17 и контрольную (К) с 18 свиноматками. Опытные свиноматки получали полный суточный рацион однократно, а контрольные — такой же рацион, но в двух порциях. Полученные результаты представляются следующим образом:

		Группа Д	Группа К
Число поросят в помете	на 1-й	9,76	9,83
	21-й	9,35	9,61
	42-й день	9,24	9,50
Средний вес поросенка (кг)	на 1-й	1,39	1,43
	21-й	5,82	6,11
	42-й день жизни	11,97	12,85
Вес свиноматки (кг):	в день случки	97,76	101,72
	до опороса	169,41	176,06
	после опороса	147,18	155,11
	на 42-й день		
	лактации	130,76	141,61

Репродуктивные качества свиноматок были вполне удовлетворительными, а соответствующие различия между группами были малыми и статистически незначительными. Рост свиноматок происходил правильно.

B. Rak, J. Biegnewski

SINGLE FEEDING OF PRIMIPARA SOWS IN THE PERIOD OF PREGNANCY AND NOURISHING OF PIGLETS

Summary

In 1977 an experiment aiming at comparison of the effect of single and twofold feeding in the course of day of primiparae sows on their growth rate and reproductive utility. The sows have been divided into 2 groups: experimental (D) with 17 sows and control (K) with 18 sows. The sows of the D group were given single the whole daily ration, those of the K group — the same amount of feed, but in 2 portions. The results obtained were as follows:

		<i>D</i> group	<i>K</i> group
Number of piglets in the litter on the day:	1st	9.76	9.83
	21st	9.35	9.61
	42nd	9.24	9.50
Mean weight of a piglet (kg) on the day:	1st	1.39	1.43
	21st	5.82	6.11
	42nd	11.97	12.85
Sow weight (kg): on the day of coupling		97.76	101.72
	before parturition	169.41	176.06
	after parturition	147.18	155.11
	on the 42nd day of lactation	130.76	141.61

The reproductive utility was quite satisfactory, the respective difference between groups being little and statistically insignificant. The growth of sows ran properly.